

дитини та виховання особистості через музику. Порівняння з традиційною системою навчання свідчить про доцільність інтеграції елементів методу Судзукі в сучасну музичну освіту, особливо на початкових етапах навчання.

Список використаних джерел

1. Абдуллін Е. Б. (2010). Теорія та методика музичного навчання. Київ: Музична Україна.
2. Ростовський О. Я. (2012). Музична педагогіка: теорія і практика. Київ: Освіта, 2012.
3. Suzuki S. (1983). Nurtured by Love. New York: Exposition Press, 1983.
4. Starr W. (2000). The Suzuki Violinist. Miami: Summy-Birchard, 2000.
5. McCarthy M. (2015). The Suzuki Method of Talent Education. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
6. Hargreaves D. (2002). Musical Development and Learning. London: Continuum, 2002.

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.58>

Анетта Омельченко
м. Вінниця, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-6463-8714>
omelchenkoanetta@gmail.com

НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ

Анотація. У статті розглядається актуальна проблема формування світогляду молоді засобами вивчення національної культури, засвоєння традицій, духовних цінностей і культурної спадщини українського народу. Розглянуто практичні форми залучення здобувачів до національної культури, зокрема участь у хорових колективах, вивчення творів українських композиторів та проведення тематичних виховних заходів. Такі форми діяльності сприяють розвитку духовності, формуванню світоглядних орієнтацій, національної ідентичності та культурної компетентності.

Ключові слова: національна культура, світогляд молоді, хорові колективи, культурна компетентність, національна ідентичність

Abstract. The article examines the actual problem of forming the worldview of youth through the study of national culture, assimilation of traditions, spiritual values, and the cultural heritage of the Ukrainian people. Practical forms of involvement of awardees in national culture are considered, in particular, participation in choral groups, studying the works of Ukrainian composers and conducting thematic educational events. That such forms of activity contribute to the development of spirituality, the formation of worldview orientations, national identity and cultural competence.

Keywords: national culture, youth outlook, choral groups, cultural competence, national identity

У сучасних соціокультурних умовах проблема формування світогляду молодого покоління набуває особливої актуальності. Одним із важливих чинників цього процесу виступає національна культура, яка поєднує духовні цінності, історичний досвід та традиції народу. Саме через засвоєння культурної спадщини формується система ціннісних орієнтацій, моральних принципів і національної ідентичності особистості (Масол, 2017).

Національна культура включає широкий спектр явищ духовного життя суспільства, зокрема традиції, звичаї, мистецтво, мову, фольклор, літературу та інші прояви культурної діяльності. Її значення полягає у формуванні світоглядних орієнтирів людини, розвитку духовності та усвідомленні своєї приналежності до певної культурної спільноти. Саме культура виступає важливим механізмом формування світоглядних установок людини та її духовного розвитку (Кремень, 2018).

У процесі формування світогляду молоді значну роль відіграє система освіти, яка забезпечує інтеграцію національної культурної спадщини в освітній процес та сприяє розвитку культурної компетентності. Одним з пріоритетних завдань сучасної освіти є виховання до культурної спадщини, усвідомлення її значення для розвитку суспільства та збереження культурних традицій (Бех, 2021).

Важливе місце у формуванні світоглядних орієнтацій молоді посідає мистецтво як важлива складова національної культури. Різні види мистецької діяльності – музика, образотворче мистецтво, театр, література – сприяють розвитку емоційно-ціннісної сфери особистості, формуванню естетичних смаків та духовних потреб. Через мистецтво відбувається пізнання культурних традицій, усвідомлення духовних цінностей народу та формування цілісного світогляду особистості (Зязюн, 2013).

У контексті сучасних глобалізаційних процесів особливої актуальності набуває проблема збереження національної культурної ідентичності. Інтенсивна взаємодія різних культурних явищ створює як нові можливості для культурного розвитку, так і певні виклики, що зумовлює необхідність свідомого ставлення до власної культурної спадщини. У зв'язку з цим важливим завданням сучасного суспільства є створення умов для активного залучення молоді до культурного життя, популяризації національних традицій та формування ціннісного ставлення до культурних надбань свого народу. Практична реалізація формування світогляду на основі національної культури здійснюється в різноманітних формах освітньо-виховної діяльності у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського. Здобувачі спеціальності А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) є учасниками хорових колективів, вивчають та аналізують творчість українських композиторів у процесі музично-професійної підготовки, а також організовують під керівництвом викладачів тематичні виховні та культурно-просвітницькі заходи, спрямовані на популяризацію національної культурної спадщини. Зокрема, у навчальному репертуарі хорових колективів

вивчаються твори Миколи Леонтовича, Кирила Стеценка та Миколи Лисенка. Виконання та аналіз цих творів сприяє не лише розвитку музичних здібностей і техніки виконання, але й поглиблює розуміння національних традицій та духовних цінностей українського народу. Через спільну творчу діяльність здобувачі засвоюють принципи колективної роботи, формують естетичні та емоційні навички, а також розвивають власну ідентичність у контексті національної культури. Крім того, виступи хору на університетських та громадських заходах створюють умови для популяризації національної музичної спадщини та виховання почуття національної гідності серед молоді.

Отже, національна культура виступає важливою складовою формування світогляду молоді, оскільки сприяє розвитку духовності, становленню ціннісних орієнтацій та формуванню національної ідентичності особистості. Залучення молодого покоління до культурної спадщини народу є необхідною умовою збереження культурних традицій, розвитку духовного потенціалу суспільства та формування гармонійно розвиненої особистості.

Список використаних джерел

1. Бех, І.Д. (2016). Особистісно-орієнтована освіта: науково-методичні засади. Київ: Либідь, 45-67.
2. Зязюн, І.А. (2013). Педагогіка доброти: Ідеали та реалії. Київ. МА УП, 76-92.
3. Кремень, В.Г. (2018). Філософія орієнтованої на людину освіти. Київ: Педагогічна думка, 32-50.
4. Масол, Л.М. (2017). Теорія і методика мистецької освіти. Київ: Освіта, 101-123.

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.59>

Марія Шпортій
м. Вінниця, Україна
<https://orcid.org/0009-0009-6324-4970>
shportiimaria@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ

Анотація. У статті розглядається процес формування вокальної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на заняттях із постановки голосу. Проаналізовано сучасні теоретичні підходи до розвитку голосового апарату, артикуляції, тембру та інтонаційної виразності. Обґрунтовано методичні засади організації практичних вправ, що сприяють підвищенню рівня професійної підготовки здобувачів та формуванню їх педагогічних компетентностей.

Ключові слова: вокальна компетентність, постановка голосу, музична педагогіка, професійна підготовка.

Abstract. The article examines the process of developing vocal competence in future music teachers during voice training classes. Contemporary theoretical approaches to the development of the vocal apparatus, articulation, timbre, and international expressiveness are analyzed. The methodological principles for organizing practical exercises are substantiated, which contribute to enhancing the professional training of students and the formation of their pedagogical competencies.

Keywords: vocal competence, voice training, music pedagogy, professional training.

В умовах сучасної музичної освіти високий рівень вокальної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва є критерієм ефективності педагогічної діяльності (Василевська-Скупа, 2014, с.45-48). Вокальна компетентність визначається як комплекс знань, умінь і навичок, що забезпечують якісне виконання музичного матеріалу та здатність передавати його учням. Основними складовими вокальної компетентності є технічні (дихання, артикуляція, тембр), виразні (інтонація, динаміка, ритм) та педагогічні (уміння моделювати і корегувати виконання учнів) аспекти. Формування цих навичок у процесі професійної підготовки здобувачів забезпечує розвиток їхнього музично-виразного потенціалу та здатності до ефективного педагогічного впливу.

Метою дослідження є визначення ефективних методів формування вокальної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на заняттях із постановки голосу та розробка практичних рекомендацій щодо їхнього впровадження в освітній процес.

Для досягнення мети дослідження було застосовано комплекс методів, що забезпечують системне вивчення процесу формування вокальної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Зокрема, теоретичний аналіз наукових джерел, де було здійснено огляд сучасної наукової та методичної літератури з вокальної педагогіки, методики постановки голосу та професійної підготовки вчителя музичного мистецтва (Василевська - Скупа, 2014, с.45-48; Кузьмічова, 2021, с. 28-34). На заняттях постійно здійснювалося систематичне спостереження за виконання здобувачами голосових вправ та проведення тестів, які дозволяли оцінити рівень технічної і виразної підготовки, динаміку розвитку навичок та ефективність застосованих методик. Поєднання теоретичних та емпіричних методів забезпечило всебічну оцінку процесу формування вокальної компетентності та визначення оптимальних методичних засад її розвитку.

До ефективних методичних засобів, які використовувалися на заняттях зі здобувачами належать: дихальні вправи, які спрямовані на розвиток діафрагмального дихання та контролю видиху, зокрема: тривалі видихи на одну фразу, виконання вокальних пасажів із поступовим продовженням фрази (Sell, 2014, с. 120-125); артикуляційні вправи, які включають повторення скоромовок, відпрацювання чіткості голосних та приголосних, комплексні артикуляційні